

«Кошлар – безнең дусларыбыз»

*Песнәк тәрәз каршында,
Түшесарылимон күк.
Кара бүрек башында,
Юри киеп куйган күк*

*Тукран һәр ағач саен
Тук-тук сугып карый,
Кошчыкның очлы борыны
Кирәкле эшкә ярый.
Ағач корытучы кортларны,
Эзләп, чокып бетерә,
“Урман докторы” булып ул
Илгә файда китерә.*

*Язын ерак-ераклардан
Очып килде каргалар,
Тал башына зур бер шәһәр
Тезеп куйдылар алар.
Без каршы алдык аларны
Үз итеп, сөеп,
Диңгез, чүлләрне исән-сау
Кичкәнсез, - диен.*

*Жылы яклардан
Сыерчык килде.
Мин куйган яңа
Ояга керде.
Шундый сөенде,
Ошаткач инде...
Оя кырында
Чыбыкка басып
Үзе турында
Сөйләде ачык.*

*Иртә язда басу һәм
далалар өстендә – биектә
бер кош оча. Ул – тургай.
Тургай канат кага-кага
өздөрөп сайравы белән
һәркемне таң калдыра,
шулай итеп, ул игенчене
кырга чакыра.*

*Нинди якты уйлар уйлап,
Кыр казлары, кыйгак-кыйгак,
Болын буйлап, кырлар буйлап
Кайта безгә язны зурлап.
Тезелешеп гаскәр кебек,
Ераклардан илләр гизеп,
Кычкыралар: “Кайттык урап,
Исәнмесез, кыйгак-кыйгак”.*

1. Агач башында йорты,
Эчендә яши жырчы.
2. Кайсы кошның балалары әниләрен белми?
3. Нинди кош ялтыравык әйбергә кызыга?
4. Кайсы кош жылы яктан иң беренче булып каита?
5. Гөрли-гөрли жырлый ул,
Кызыл читек кия ул.
Күлмәкләре күгелжем,
Татулыкны сөя ул.
6. Иң матур койрыклы кош.
7. Дөньяда сан ягыннан иң күп таралган кошлар.
8. Бер кошым бар: тынмый,
Агачка оя кормый.
Өе – жирдә,
Жыры – күктә.
9. Кулы юк – балчык ташый;
Балтасы юк – оя ясый.
10. Нинди кошлар кар астында төн куна?
11. Нинди кошлар йомырка салмый?
12. Иң күп ашаучы кошның исемен әйтегез?

1. Кайсысы кош түгөл?

- А) ярканат
- Б) пингвин
- В) тавык

2. Кошлар хайваннардан ничек аерыла?

- А) оча ала
- Б) оя ясый
- В) каурыйлары бар

3. Кайсы кош көзен жылы якка китә?

- А) чыпчык
- Б) карлыгач
- В) песнэк

4. Кайсы кош оча алмый?

- А) үрдэк
- Б) страус
- В) ябалак